Aktian varallisuusraportti

Myyttejä ja faktaa suomalaisten varallisuudesta

Lasse Corin, Pääekonomisti, Aktia Pankki Oyj

Lainattaessa tai kopioitaessa tätä julkaisua tulee aina mainita lähde.

Aktia 1826

Suomalaisten vaurastumisen esteeksi tarjotaan tuttua selitystä: rahat makaavat tileillä eivätkä tuottavissa sijoituksissa. Tilastot horjuttavat tätä käsitystä. Ero muihin Pohjoismaihin ei selity talletusten hamstraamisella, vaan syitä on etsittävä koko kansantaloudesta.

Vuonna 1826 Aktian ensimmäinen asiakas kalastajantytär Sophia Albertina Schelin talletti kuusitoista šillinkiä tilille numero 1. Talletukset ovat olleet noista ajoista suomalaisten keskeinen säästämisen ja sijoittamisen työkalu. Lähes 90 vuotta myöhemmin avattiin Helsingin pörssi, jolloin osakesijoittamisesta tuli mahdollista kansalaisille. Ensimmäiset rahastot lanseerattiin vasta 1980-luvulla. Olemme oppineet hyödyntämään uusia mahdollisuuksia: tänä vuonna osake- ja rahastosijoitusten määrä ylitti talletusten määrän.

”Suomalaiset sijoittavat vain talletuksiin”, ”suomalaisten koko omaisuus on kiinni seinissä” tai ”suomalaiset eivät osaa sijoittaa”. Kaikki edellä mainitut ovat yleisiä väitteitä suomalaisten varallisuudesta. Niistä monikaan ei pidä paikkaansa.

Totta kuitenkin on, että suomalaiset ovat Pohjoismaiden vähänvaraisin kansa, tosin eri syystä kuin yleensä kuvitellaan. Tanskalaiset ovat Pohjoismaiden talletuskuninkaita, norjalaiset velkakuninkaita ja ruotsalaiset rahastokuninkaita. Entäpä suomalaiset, mikä onkaan meidän kuninkuuslajimme?

Suomalaisten kotitalouksien talletusten määrä herättää säännöllisesti keskustelua. Puheet siitä, että makuutamme rahojamme tileillä ja olemme siksi muita pohjoismaalaisia vähävaraisempia, eivät saa tukea tilastoista. Usealla mittarilla mitattuna talletusmäärämme ei ole mitenkään poikkeuksellinen. Tällä on merkitystä, sillä oletetuista ylisuurista talletuksista haetaan ratkaisuja moniin Suomen ongelmiin. Jos rahat siirrettäisiin talletuksia tuottavampiin sijoituksiin, suomalaisten varallisuus kasvaisi. Tai jos niitä allokoitaisiin kasvuyritysten rahoittamiseen, tuettaisiin talouskasvua. Molemmissa argumenteissa on sama ongelma: Suomessa ei ole ylisuuria talletuksia. Talletuksista on turha odottaa talouden pelastusrengasta.

> **Talletuksista on turha odottaa talouden pelastusrengasta.**

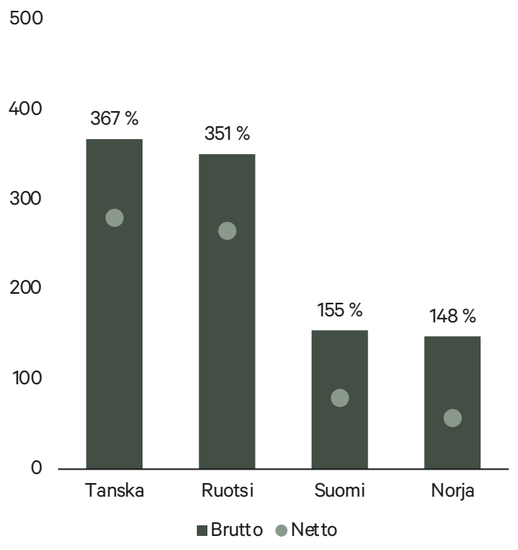
Varallisuusvertailu kertoo vain osan totuudesta

Täydellistä työkalua varallisuuden vertailuun ei ole. Monesti varallisuutta verrataan dollareissa, mutta vertailu ei huomioi maiden välisiä hintatasoeroja. Varallisuuserien suhteuttaminen bruttokansantuotteeseen poistaa osan hintaeroista. Suhteuttaminen yhteismitallistaa varallisuuden määrän ja helpottaa vertailua. Siispä hyödynnämme tätä menetelmää.

Pohjoismaiden välistä varallisuusvertailua sekoittavat etenkin eläkesijoitusten kirjauskäytännöt, jotka toisinaan saavat suomalaiset näyttämään surkeilta sijoittajilta. Onneksi totuus on toinen. Ruotsissa ja Tanskassa eläkesäästöt tilastoidaan osaksi kotitalouksien varallisuutta, kun taas Suomessa ja Norjassa ne kirjataan julkisen sektorin alle (Norjassa marginaalinen osa näkyy kotitalouksien varallisuutena). Osittain siksi suomalaiset kotitaloudet näyttäytyvät vähävaraisina. Suomessa julkisen sektorin finanssivarallisuus suhteessa bruttokansantuotteeseen on noin 150 prosenttia ja selvästi Ruotsia ja Tanskaa korkeampi. Määrästä noin 100 prosenttiyksikköä muodostuu eläkesijoituksista. Jos nämä siirrettäisiin osaksi kotitalouksien varallisuutta, se nousisi noin 250 prosenttiin. Samalla julkisen sektorin nettofinanssivarallisuus (varoista vähennetään velat) kääntyisi negatiiviseksi.

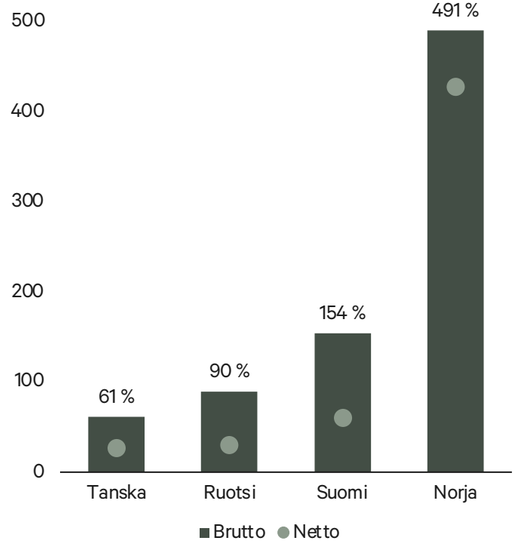
Toinen mielenkiintoinen havainto on, että tällä mittarilla suomalaiset kotitaloudet ovat norjalaisia varakkaampia. Ero tuntuu käsittämättömältä. Asialle löytyy kuitenkin täysin luonnollinen selitys. Norjan huomattavat tulot öljyn ja kaasun myynnistä ohjataan öljyrahastoon, joka on osa julkista sektoria. Rahaston koko on vähän yli 2 000 miljardia euroa. Rahasto on noin seitsemän kertaa Suomen kaikkien eläkesijoitusten kokoinen. Öljyrahaston ansiosta Norjan julkisen sektorin rahoitusvarat suhteessa bruttokansantuotteeseen ovat 490 prosenttia! Luku on varmasti yksi maailman korkeimmista, ehkä jopa korkein. Tanskan kotitaloudet ovat varakkaita, mutta julkisen sektorin rahoitusvarallisuus on vertailun pienin.

Kotitalouksien rahoitusvarallisuus suhteessa bruttokansantuotteeseen, 2025

Lähteet: Aktia, Macrobond, Eurostat.

Julkisen sektorin rahoitusvarallisuus suhteessa bruttokansantuotteeseen, 2025

Lähteet: Aktia, Macrobond, Eurostat.

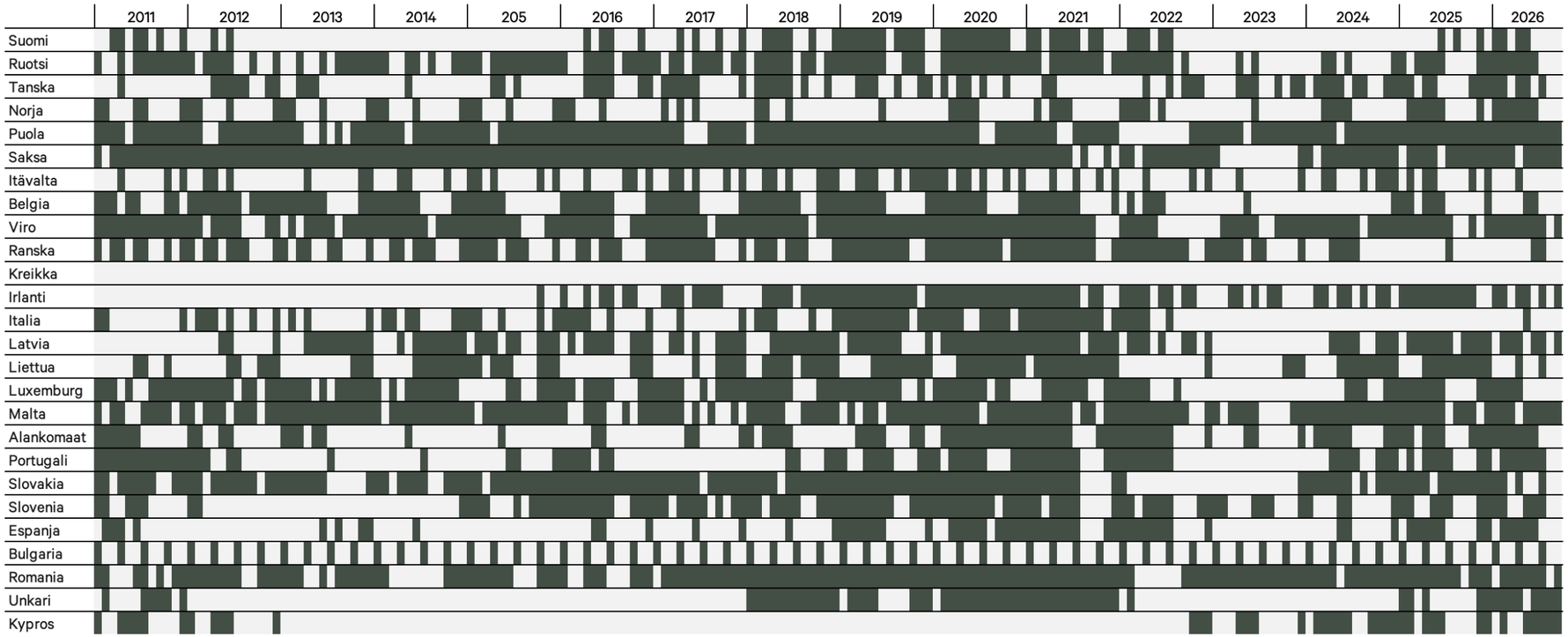
Talletuskantojen ennätykset ovat surkea indikaattori

Vuonna 2026 kotitalouksiemma talletuskanta on rikkonut ennätyksiä muutamaan otteeseen. Tämän vuoden syyskuussa suomalaisten tileillä oli yhteensä 117 874 000 000 euroa. Kyseessä oli melkein uusi ennätys: kesäkuussa summa oli 117 898 000 000 euroa, joka on virallinen huippu.

Talletuskannan ennätystason ajatellaan olevan seurausta kotitalouksien liian varovaisesta sijoituskäyttäytymisestä: rahat jätetään tileille makaamaan sijoittamisen sijaan. Talletusennätyksiä päiviteltäessä unohtuu kaksi varsin ilmeistä asiaa. Ensinnäkin suomalaisten talletuskanta tekee uuden ”all-time-high:n” säännöllisesti. Toiseksi sama ilmiö toistuu säännöllisesti vuodesta toiseen melkein kaikissa EU-maissa.

Oheisessa taulukossa tarkastellaan kaikkien EU-maiden kotitaloustalletusten kasvua kuukausitasolla. Jokainen vihreä ruutu kertoo, että kyseinen kuukausi oli siihen mennessä uusi all-time-high. Esimerkiksi vuonna 2026 kaikkien EU-maiden kotitaloustalletukset ovat tehneet uuden ennätyksen, pois lukien Kreikka.

Pohjoismaisessa vertailussa Norjan, Ruotsin ja Tanskan kotitalouksien talletuskanta on tehnyt uuden ennätyksen jokaisena vuotena vuosina 2011–2026. Suomi itse asiassa poikkeaa tässä pohjoismaisesta vertailuryhmästä. Vuosina 2013–2015 ja 2023–2024 kotitaloustalletuksemme eivät tehneet uutta ennätystä.

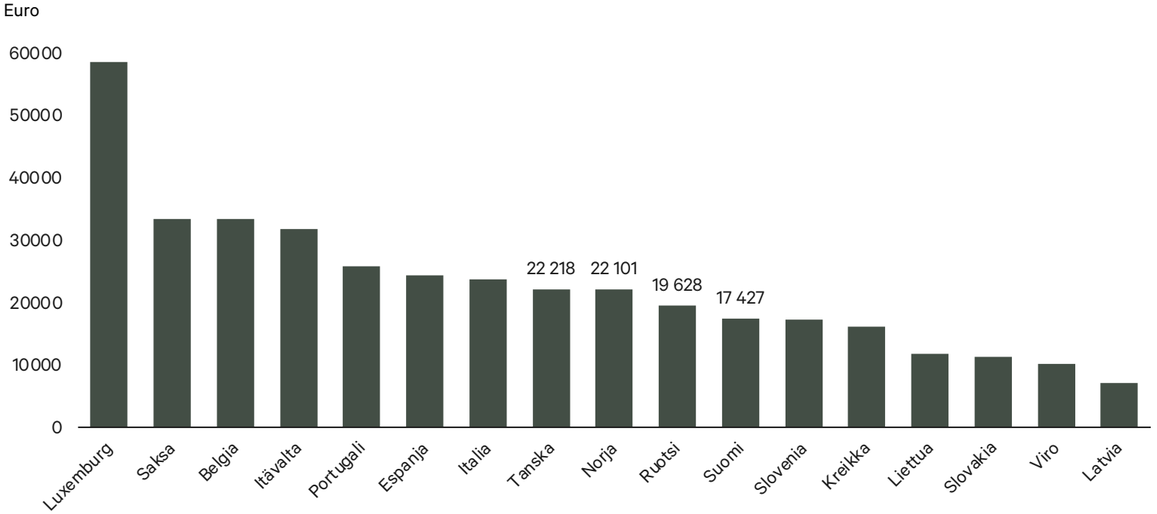

Lähde: EKP ja kansalliset keskuspankit

Jos talletuskannan ennätyssuuri taso kertoisi heikosta sijoitusaktiivisuudesta, kreikkalaiset olisivat EU:n sijoittajakuninkaita. Heillä kotitalouksien talletuskanta on vielä alle vuoden 2011 tason. Kreikkalaiset eivät suinkaan ole sijoittaneet kaikkia rahojaan, vaan talletusten poikkeuksellisen heikko kasvu kertoo maan talouden poikkeuksellisen vaikeista ajoista.

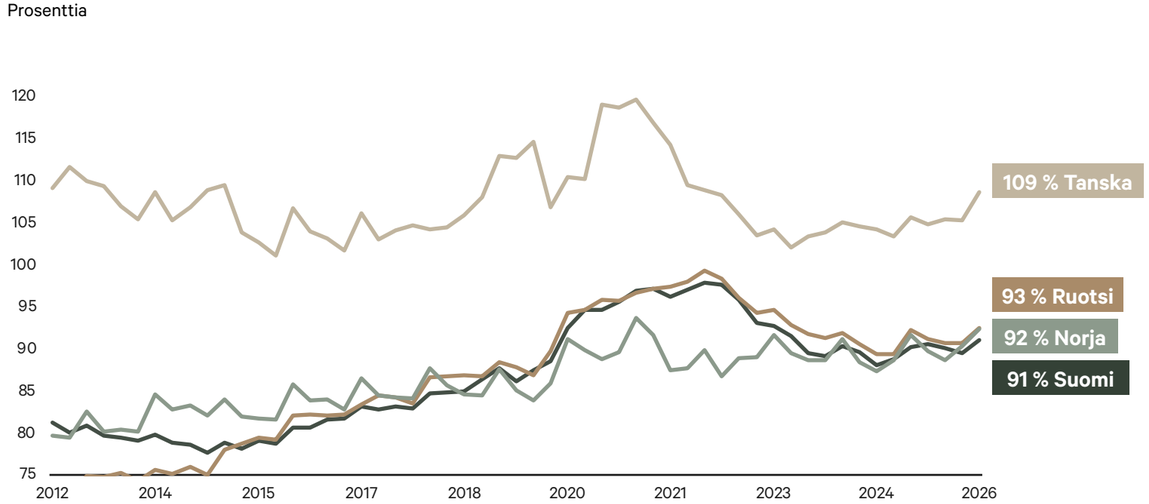
> **Vihreä ruutu kertoo, että kyseinen kuukausi oli siihen mennessä uusi all-time-high.**

Kotitalouksien talletukset per asukas, oikaistu maiden hintaeroilla

Lähde: Aktia, Macrobond, kansalliset tilastovirastot, EKP ja Eurostat.

Kotitalouksien talletukset ja käteinen suhteessa käytettävissä olevaan tuloon

Lähde: Aktia, Macrobond, Statistics Finland, Statistics Sweden (SCB), Statistics Denmark, Statistics Norway.

Suomalaisilla on asukasta kohden vähiten talletuksia Pohjoismaissa

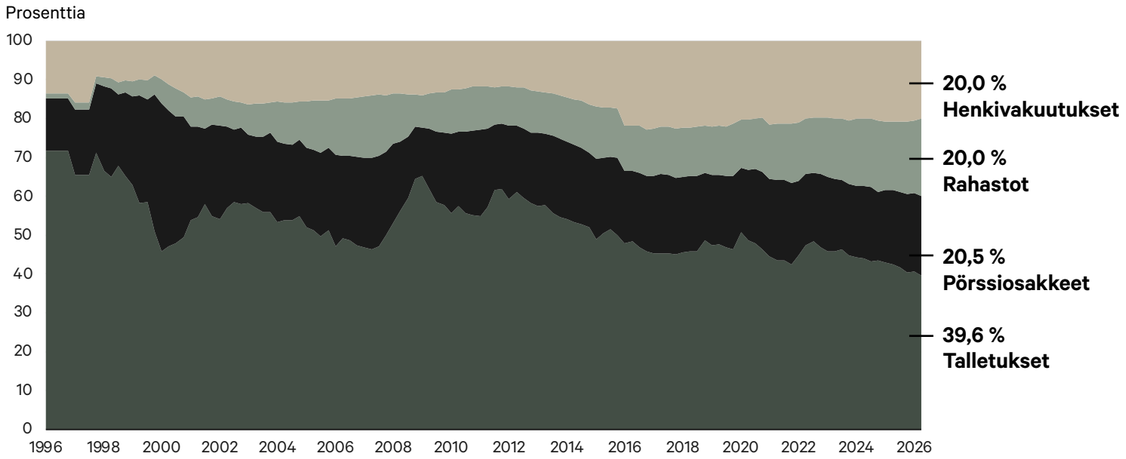
Suomalaisilla on talletuksia asukasta kohti selvästi vähemmän kuin muissa Pohjoismaissa, Talletusten määrä on oikaistu maiden hintaeroilla ja mitataan euroissa. Pelkkä nimellisten talletuskantojen vertailu per asukas voi antaa harhaanjohtavan kuvan, koska silloin ei huomioida maiden välisiä elinkustannuseroja. Esimerkiksi Suomea selvästi kalliimmassa Tanskassa voi luonnollisesti odottaa, että kotitalouksilla on enemmän talletuksia.

Myös silloin, kun talletuksia vertaa kotitalouksien käytettävissä oleviin tuloihin, talletuskantamme on pohjoismaisessa vertailussa normaalilla tasolla. Tarkkaan ottaen suomalaisilla on tällä hetkellä vähiten talletuksia, joskin suhdeluku elää hieman. Vertaus käytettävissä oleviin tuloihin on oleellinen, sillä tulojen määrä vaikuttaa konkreettisesti talletuksien määrään. Mitä enemmän tuloja, sitä enemmän tilivaroja, koska osa tuloista pidetään arjen menojen rahoittamiseksi tileillä. Kun tilivaroja verrataan tuloihin, Tanska erottuu poikkeuksellisen talletusmyönteisenä kansana. Tanskalaiset kotitaloudet ovat kuitenkin poikkeuksellisen vauraita, itse asiassa jopa ruotsalaisia vauraampia. Tanskan erimerkki ei siis tue ajatusta siitä, että talletusten suuri määrä olisi yhteydessä vähäiseen varallisuuteen.

Tälläkin mittarilla suomalaisten talletusinto näyttäytyy normaalina. Pidämme käytännössä yhtä paljon varoja tileillämme kuin ruotsalaiset ja norjalaiset. Ruotsalaisilla, joiden sijoitusintoa kateudella seuraamme, onkin yhtä paljon talletuksia kuin meillä.

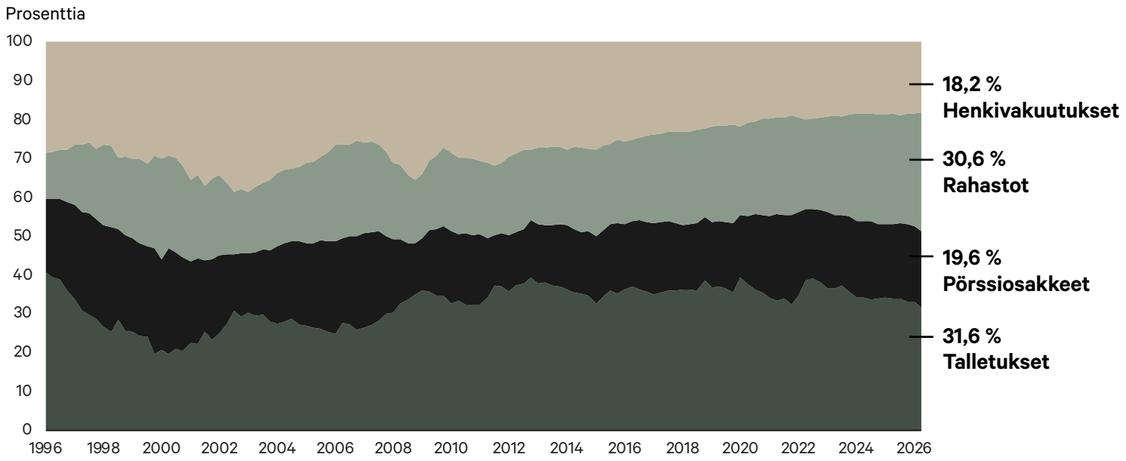
> **Pelkkä nimellisten talletuskantojen vertailu per asukas voi antaa harhaanjohtavan kuvan, koska silloin ei huomioida maiden välisiä elinkustannuseroja.**

Suomi, kotitalouksien finanssisäästöjen jakauma 2026 Q2

Lähde: Aktia, Macrobond, Statistics Finland.

Ruotsi, kotitalouksien finanssisäästöjen jakauma 2026 Q2

Lähde: Aktia, Macrobond, Statistics Sweden.

Muun rahoitusvarallisuuden vähäisyys nostaa talletusten osuutta

Helsingin Sanomat kirjoitti 12.10.2026, että Suomessa talletusten osuus kotitalouksien rahoitusvaroista oli 27 prosenttia vuonna 2025. Ruotsissa vastaava luku oli 12 prosenttia. Ero on huomattava. Siitä vedetään johtopäätös, että suomalaiset makuuttavat rahoja tileillään, kun taas ruotsalaiset sijoittavat niitä aktiivisesti. Ja jälleen päädytään saman vanhaan tarinaan siitä, etteivät suomalaiset ymmärrä sijoittaa.

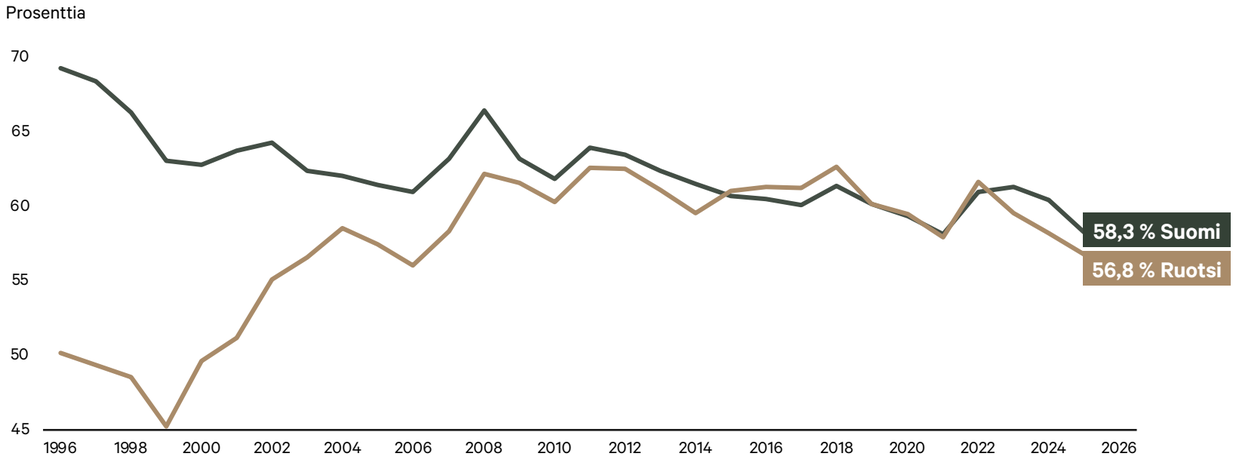
Luvut ovat täysin oikein, sillä ne perustuvat kansallisten tilastoviranomaisten tietoihin. Tästä huolimatta tilastot eivät ole vertailukelpoisia. Ruotsissa kotitaloussektorin rahoitusvarallisuuteen lasketaan eläkesijoituksia noin 750 miljardin euron edestä ja osakeyhtiömuotoista asunto-omaisuutta vajaan 400 miljardin euron edestä. Meillä nämä erät kirjataan eläkkeiden osalta julkisen sektorin omaisuudeksi ja osakeyhtiömuotoinen asuntomassa kotitalouksien asunto-omaisuudeksi (kiinteä omaisuus).

Kun tilastointitapojen erot huomioidaan, Ruotsissa suhde oli 20 prosenttia vuonna 2025. Maiden välille jää edelleen selvä ero, joka selittyy pitkälti ruotsalaisten suuremmilla rahastosijoituksilla. Ruotsalaisilla ei ole poikkeuksellisen vähän talletuksia, mutta heillä on selvästi enemmän muuta rahoitusvarallisuutta.

Tarkasteltaessa suppeampaa finanssivarallisuutta, johon kuuluvat talletusten lisäksi rahastot, pörssiosakkeet ja henkivakuutussäästöt, länsinaapurissamme näyttäisi olevan suhteellisesti vähemmän talletuksia.

> **Ruotsalaisilla ei ole poikkeuksellisen vähän talletuksia, mutta heillä on selvästi enemmän muuta rahoitusvarallisuutta.**

Kotitaloudet, kiinteän omaisuuden osuus koko omaisuudesta
Pois lukien eläkevarat

Lähde: Aktia, Macrobond, Statistics Finland, Statistics Sweden (SCB).

Asuntovarallisuutemme on samalla tasolla Ruotsin kanssa

Talletusten hamstraamisen ohella suomalaisia syytetään usein siitä, että sijoitamme kaikki rahat seiniin. Kiinteistöt, mukaan lukien maa-alueet, ovat maailman suurin omaisuusluokka, ja asunnot ovat kiinteistöjen suurin alaerä. Sen takia on luonnollista, että asunnoilla on merkittävä rooli kotitalouksien varallisuudessa. Verrattaessa Ruotsiin, josta saamme vertailukelpoisimman aineiston, eromme eivät ole merkittävät.

Vuonna 2025 suomalaisten kotitalouksien koko varallisuudesta 58,3 prosenttia oli kiinteää omaisuutta, jossa suurin erä ovat asunnot sekä niihin liittyvät maa-alueet. Ruotsissa luku oli 56,8 prosenttia. Ero oli pieni ja on ollut sitä pitkään. Aika ajoin ruotsalaisilla on ollut jopa suurempi osa varallisuudesta kiinni seinissä kuin meillä. Ajatuksen siitä, että säästämme vain seiniin, voi siis jo hyvin mielin jättää unholaan.

Suomalaiset ymmärtävät sijoittamisen hyödyt

Suomalaisten sijoitusvarallisuus olisi huomattavasti suurempi, jos kansantaloutemme olisi kilpailukykyisempi ja kasvaisi nopeammin. Jos meillä olisi enemmän tuloja, sijoitusvarallisuutemme olisi suurempi. Se mitä voidaan, sijoitetaan.

Suomalaisten sijoitusinto on ottanut aimoharppauksen viimeisen vuosikymmenen aikana. Tilastokeskuksen mukaan vuonna 2015 suomalaisista 26,5 prosenttia omista pörssiosakkeita tai rahastoja. Kymmenen vuotta myöhemmin luku oli 37,8 prosenttia. Sijoitusaktiivisuus on parantunut lähes kaikissa ikäluokissa.

Samaan tulokseen päätyi Aalto-yliopiston omistajuuden professori Samuli Knüpfer. Vuonna 2026 julkaistun tutkimuksen[1] mukaan suomalaisista kotitalouksista 47 prosenttia omisti osakkeita tai sijoitusrahastoja vuonna 2023. Vertailussa suomalaiset kuuluivat eurooppalaiseen kärkeen mitä tulee sijoitusaktivisuuteen. Ainoastaan Ruotsissa sijoittaminen oli yleisempää.

Kansantalouden kilpailukyky on varallisuuden lähde

Varallisuuserot Pohjoismaiden välillä ovat totta. Herää kysymys, miksi. Varallisuuserojen pääasiallinen lähde ovat kansatalouden kilpailukyky ja kasvu. Kotitalouksien säästämisaste on monille tuttu käsite. Koko kansantalouden tasolla säästämistä voidaan mitata vaihtotaseella, joka on Norjassa, Ruotsissa ja Tanskassa selvästi ylijäämäinen. Suomen vaihtotase on pyörinyt nollan tuntumassa.

Vaihtotase mittaa kansantalouden rahavirtoja ulkomaiden kanssa. Norja on oiva esimerkki siitä, miten vaurastuminen heijastuu vaihtotaseeseen. Norja myy maailmalle öljyä ja kaasua, mutta ei osta läheskään yhtä paljon tavaroita ja palveluita ulkomailta (esimerkiksi sähköautoja). Ulkomaille myytyjen ja sieltä ostettuja tuotteiden ja palveluiden erotus on ylijäämäinen. Norjaan siis virtaa enemmän rahaa ulkomailta kuin Norjasta takaisin ulkomaille. Positiivinen erotus muodostaa rahavirran, jolla maan valtavaa öljyrahastoa on kasvatettu ja kasvatetaan edelleen. Toisin sanoa ulkomaankauppa toimii vaurauden lähteenä.

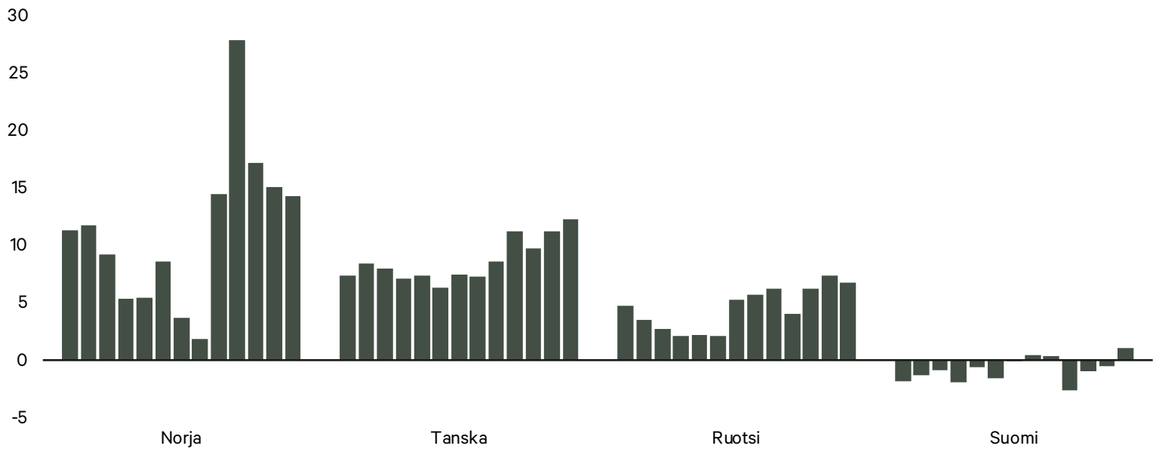

> Suomalaisten sijoitusinto on ottanut aimoharppauksen viimeisen vuosikymmenen aikana.

[1] Aalto Ownership Lab: The Finnish mutual fund and share ownership project

Vaihtotase suhteessa bruttokansantuotteeseen 2013-2025

Prosenttia

Lähde: Aktia, Macrobond, International Monetary Fund (IMF).

> **Suomen vaihtotase on vahvistunut merkittävästi viime vuosina.**

Logiikka on sama Ruotsissa ja Tanskassa sillä erotuksella, että kumpikaan maa ei myy öljyä tai kaasua. Tanska myy esimerkiksi paljon lääketeollisuuden tuotteita ja logistiikkapalveluita. Ruotsi myy paljon konepajateollisuuden tuotteita ja myös palveluita.

Suomi myy ulkomaille tavaroita ja palveluja. Myymme niitä valitettavasti vain liian vähän. Siksi meille ei muodostu ulkomaankaupasta sitä positiivista rahavirtaa, joka kasvattaisi varallisuuttamme.

Suomi rakentaa uutta vaurautta

Miltä suomalaisten vaurastumisen tulevaisuus näyttää? Paremmalta kuin vuosiin. Ensinnäkin Suomen vaihtotase on vahvistunut merkittävästi viime vuosina. Muiden Pohjoismaiden varallisuutta kasvattava rahavirta on siis elpynyt myös meillä. Toiseksi sijoitustietoisuus ja sen myötä kotitalouksien sijoitusinto ovat parantuneet merkittävästi vuosien saatossa.

Suomalaiset start-up-yritykset keräävät jatkuvasti suurempia rahoituksia, ja olemme saaneet lukea suomalaisten yritysten hienoista onnistumisista. Ilmiö kertoo talouden uudistumisesta. Vanhan tilalle kasvaa uusia toimialoja, jotka jatkossa tukevat talouskasvua ja kotitalouksien tulokehitystä. Prosessi on hidas, mutta tulokset pysyvämpiä. Ehkäpä suomalaisten kuninkuuslaji onkin pitkäjänteinen vaurastuminen.

Lasse Corin
Pääekonomisti, Aktia Pankki Oyj

Lasse Corin on toiminut Aktian pääekonomistina keväästä 2020 alkaen. Tehtävässään hän seuraa ja analysoi makrotalouden ja sijoitusmarkkinoiden kehitystä. Lasse Corinilla on pitkä kokemus pankkialan asiantuntijatehtävistä. Ekonomistina hän arvioi ennen kaikkea kotimaan talouden näkymiä sekä maailmantalouden muutosten vaikutusta Suomeen ja suomalaisiin kotitalouksiin.

lasse.corin@aktia.fi
X: @lassecorin
LinkedIn: Lasse Corin

JULKAISIJA: Aktia Pankki Oyj, Arkadiankatu 4-6, PL 207, 00101 Helsinki.

Tämä julkaisu on Aktia Pankki Oyj:n julkaisu. Sisältö kuvaa pääekonomistimme näkemystä markkinatilanteesta.

ASIAKASPALVELU: 010 247 010 (pvm/mpm).

© Aktia Pankki Oyj, 2026

200-vuotista historiaansa tänä vuonna juhliva Aktia on kasvava suomalainen finanssiryhmä. Jo vuodesta 1826 tehtävänämme on ollut turvata ja kasvattaa asiakkaidemme ja koko yhteiskunnan varallisuutta ja hyvinvointia. Toimintamme perustuu vahvoihin arvoihin, pitkäjänteisyyteen ja luottamukseen. Autamme asiantuntevasti ja henkilökohtaisesti asiakkaitamme ympäri Suomen kehittämään talouttaan sekä vaurastumaan yli sukupolvien. Palkitun varainhoitomme rahastoja myydään myös kansainvälisesti.

Vahva liiketoimintamallimme koostuu toisiaan täydentävistä varainhoito-, henkivakuutus- ja pankkitoiminnoista. Työllistämme noin 850 henkilöä eri puolella Suomea. Aktian bruttomääräiset hallinnoitavat varat (AuM) 30.9.2026 olivat 18,2 miljardia euroa ja taseen arvo 11,9 miljardia euroa. Aktian osake noteerataan Nasdaq Helsinki Oy:ssä (AKTIA). Lue lisää Aktiasta: aktia.com.

Aktia
1826